

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет природничих наук

Кафедра лісового та аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лісове насінництво і розсадники

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Лісове господарство

Спеціальність Н4 Лісове господарство

шифр і назва

Галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та

ветеринарна медицина

шифр і назва

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 10 від 25 червня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Лісове насінництво і розсадники
Викладач (-і)	Заїка Володимир Костянтинович
Контактний телефон викладача	067-148-0-626
Е-mail викладача	volodymyr.zaika@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	<u>3</u> кредити ЄКТС, <u>90</u> год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультування проводиться за розкладом консультацій викладача, який розміщений на інформаційному стенді кафедри
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Освітній компонент «Лісове насінництво і розсадники» направлений на підготовку та формування висококваліфікованих фахівців лісового господарства, які здатні на належному рівні організувати лісонасінну базу, лісові розсадники; поводити прогноз та облік врожайності деревних видів, організувати заготівлю, переробку, зберігання та підготовку насіння до сівби, визначати його посівні якості. Фахівці повинні також вміти проводити організацію лісового розсадника та запроваджувати інноваційні технології вирощування садивного матеріалу різних деревних видів з відкритою і закритою кореневою системою, проводити підготовку саджанців різних деревних видів для створення лісових культур.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета курсу – теоретична і практична підготовка майбутніх фахівців щодо особливостей організації лісонасінної справи, принципів організації лісових розсадників, технології вирощування лісового, декоративного та інших видів садивного матеріалу.</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни є формування необхідних теоретичних, практичних та методологічних навичок щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ володіння основними теоретичними і практичними положеннями лісонасінної справи; принципи організації та експлуатації лісових розсадників, технологію вирощування садивного матеріалу; ➤ вміння організувати лісонасінну базу на генетико-селекційній основі; прогнозувати та обліковувати урожай насіння; заготовляти, переробляти та зберігати лісонасінну сировину і насіння; підготовляти насіння до сівби; 	

- визначення посівних якостей насіння;
- підбирати місце під лісовий розсадник, організувати його територію, первинне освоєння, обробіток ґрунту та запровадження сівозмін;
- вирощувати сіянці і саджанці деревних рослин у закритому та відкритому ґрунті, з закритою і відкритою кореневою системою.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК1. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.

СК2. Здатність проводити лісівничі вимірювання |дослідження.

СК5. Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел передового виробничого досвіду.

СК10. Здатність організовувати роботу малих колективів виконавців.

Результати навчання.

РН6. Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей.

РН8. Проектувати та організовувати територіальне освоєння лісових розсадників, ведення робіт з заготівлі, переробці, зберіганні лісонасінної сировини та підготовці до сівби насіння деревних видів.

РН9. Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	18
Практичні	12
Самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
П'ятий	Н4 Лісове господарство	Третій	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість год.		
	лекції	практичні	самостійна

		заняття	робота .
Тема 1. Теоретико-практичні основи лісового насінництва	2	1	5
Тема 2. Особливості насінноношення деревних рослин, прогнозування врожаю насіння та методи його обліку.....	2	1	5
Тема 3. Лісонасінне районування.....	2	2	10
Тема 4. Заготівля, облік та зберігання лісонасінної сировини	2	2	10
Тема 5. Переробка на сінної сировини	2	1	5
Тема 6. Посівні якості насіння деревних рослин	2	1	10
Тема 7. Підготовка насіння до сівби	2	1	5
Тема 8. Організація території розсадника	2	1	5
Тема 9. Вирощування сіянців і саджанців у відкритому і в закритому ґрунті	2	2	5
ЗАГАЛЬНА:	18	12	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Поточний контроль на практичних заняттях – до 50 балів за семестр; поточний контроль на лекціях – до 40 балів за семестр; контроль самостійної роботи – до 10 балів за семестр. Сумарний підсумковий контроль – до 100 балів (сума балів за поточний контроль на практичних і лекційних заняттях та самостійної роботи).</p> <p>Шкала оцінювання (С. 23-24): https://surl.li/akuxua</p>
---	---

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність дотримується при вивченні дисципліни. Зокрема не допускається списування під час проведення поточних та підсумкових контрольних заходів, самостійного виконання навчальних завдань (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей). Вимагається застосування посилань на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Відвідування занять є обов'язковим. Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю, а з іншої причини – у вигляді співбесіди. Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні негативні оцінки, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття, до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп. У випадку пропуску більше 50 % часу аудиторного навантаження студент не допускається до іспиту.

Неформальна освіта. Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється «ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>). Процедура перезарахування здійснюється при співпадінні назви неформальної активності з назвою освітнього компоненту та кількістю кредитів. Для перезарахування кредитів неформальної освіти створюється комісія для прийняття рішення. Результати навчання, які отримані у неформальній освіті враховуються при оцінюванні самостійної роботи студентів з відповідних дисциплін.

8. Рекомендована література

Основна література

1. Дебринюк Ю. М. Лісове насінництво / Ю.М. Дебринюк, М.І. Калінін, М.М. Гузь, І.В. Шаблій. – Львів : Світ, 1998. – 432 с.
2. Гордієнко М. І. Лісові культури : підручник / Гордієнко М.І., Гузь М.М., Дебринюк Ю.М., Маурер В.М. – Львів: Камула, 2006. – 608 с.
3. Каплуновський П.С. Лісовий розсадник / П.С. Каплуновський, Ю.І. Фегер. – Ужгород : Карпати, 1987. – 102 с.
4. Савущик М.П. Сучасні технології лісового насінництва та виробництва садивного матеріалу / М.П. Савущик, В.М. Маурер, М.Ю. Попков, С.В. Шубан. – К. : Наук.-інформ. центр лісоуправління, 2009. – 68 с.
5. Порадник карпатського лісівника. – Івано-Франківськ: Фоліант, 2008.- С.42-114.
6. Лось С.А. Рекомендації з питань лісового насінництва / С.А.Лось та ін. – Харків, 2008 – 33

Методичне забезпечення

1. Дебринюк Ю.М., Гузь М.М., Гузь М.М. Методичні вказівки для самостійної роботи під час виконання курсового проекту з лісового розсадника та лісових культур для студентів спеціальності 205 “Лісове господарство” денної та заочної форм навчання. – Львів: НЛТУ України, 2018. – 132 с.
2. Дебринюк Ю.М., Гузь М.М., Юрків З.М., Гузь М.М. Методичні вказівки для виконання лабораторних робіт з лісового насінництва для студентів спеціальності 205 “Лісове господарство” денної та заочної форми навчання. – Львів: НЛТУ України, 2018. – 102 с.
3. Інструкція з проектування, технічного приймання та оцінки якості лісокультурних об’єктів [Текст]. – К.: Держкомлісгосп, 2010. – 74 с.
4. ДСТУ 2980 – 95. Культури лісові. Терміни та визначення [Текст]. – К.: Держстандарт України, 1995. – 64 с.
5. Лісотехнічний термінологічний словник: український, російський, англійський. – Львів: Піраміда, 2014. – 967 с.

Інформаційні ресурси

1. Український лісовий селекційний центр. – [Електронний ресурс]. / – Доступний з <https://ucfb.info/>

2. Державне агенство лісових ресурсів. Лісовідновлення та лісорозведення [Електронний ресурс]. – Доступний з <https://forest.gov.ua/napryamki-diyalnosti/lisove-gospodarstvo/lisorozvedennya-ta-lisovidnovlennya>

Викладач Заїка В.К.,
професор